

PLNĚNÍ AKTIVIT

ke Konceptci protidrogové politiky ve Zlínském kraji na léta 2015-2019

STAV K 31.12.2018

Zpracoval:

Odbor Kancelář hejtmana
Oddělení organizačních činností
a neziskového sektoru
Mgr. Petr Horyanský
krajský protidrogový koordinátor

Projednáno:

Rada Zlínského kraje
dne 4. března 2019

Aktivity Konceptce protidrogové politiky ve Zlínském kraji na léta 2015-2019¹

Přehled aktivit je výčtem základních, návrhovou částí konceptce vytyčených činností Krajského úřadu Zlínského kraje, které na základě stanovených cílů v oblasti protidrogové politiky realizují v rámci krajského úřadu konkrétní osoby, případně odborně kompetentní odbory krajského úřadu dle náplně svých agend (např. SOC, ŠKO, ZDR) a také zřízené odborné orgány kraje, jako je např. komise prevence rady kraje, popř. její členové.

Vytýčené cíle vycházející z vize uvedené v návrhové části konceptce „*Stabilizace stavu v oblasti užívání návykových látek, včetně patologického hráčství, prostřednictvím spoluvytváření vhodných podmínek pro realizaci protidrogové politiky v kraji*“ jsou tyto:

1. Efektivní primární prevence

Cíl zahrnuje oblast podpory aktivit v rámci primární prevence, tedy aktivit směřujících mezi celou populaci obyvatel kraje, případně v užším zaměření na cílovou skupinu osob mladších 26 let (populaci žáků a studentů škol a školských zařízení).

2. Efektivní sekundární a terciární prevence

Cíl zahrnuje oblast podpory aktivit v rámci sekundární a terciární prevence, tedy aktivit směřujících na osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách. Jedná se zejména o aktivity jako je včasná intervence, poradenství, léčba, případně následná péče, při zaměření se na snížení zdravotních a sociálních rizik spojených s užíváním návykových látek.

3. Systémová podpora Zlínského kraje v oblasti protidrogové politiky v kraji

Cíl zahrnuje aktivity vedoucí k zjišťování informací pro další zpracování a analyzování situace v oblasti návykových látek a patologického hráčství, jež jsou podkladem pro další rozhodování v nasměrování protidrogové politiky kraje. Rovněž zahrnuje oblast odborné spolupráce mezi subjekty, které se zabývají problematikou návykových látek a patologického hráčství a dále oblast vytváření vhodných podmínek pro finanční podporu programů/projektů protidrogové politiky na území kraje.

¹ Materiál je součástí Konceptce protidrogové politiky ve Zlínském kraji na léta 2015-2019, zveřejněna viz web Zlínského kraje <http://www.kr-zlinsky.cz/docs/clanky/dokumenty/10832/koncepce-protidrogove-politiky-zk-2015-19-fin.pdf>

Cíl 1. Efektivní primární prevence

Aktivita 1.1 Podpora projektů primární prevence	Plnění k 31.12.2018
<p>Aktivitu realizuje KPK a KŠKP v rámci vyhlášeného programu Zlínského kraje na podporu prevence rizikového chování, ze kterého jsou podporovány projekty primární prevence.</p> <p>Aktivita je realizována 1x ročně; finančním zdrojem této aktivity je rozpočet kraje na příslušný kalendářní rok, dle rozpočtového výhledu na roky 2015-2017 ve výši 2,706 mil. Kč z odboru KH.</p>	<p><i>V r. 2018 poskytnuto z RP07-18 administrovaného odborem KH pro projekty prim. prevence NNO celkem 0,762 mil. Kč (alokovaná částka 0,8 mil. Kč), pro školy a školská zařízení z RP19-18 administrovaného odborem ŠKO poskytnuto celkem 0,688 mil. Kč (při alokované částce 0,706 mil. Kč)</i></p>
<p>Aktivita 1.2 Udržení stávající sítě NZDM v kraji</p> <p>Aktivitu realizuje odbor SOC v rámci hodnocení Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb, ve spolupráci s KPK hodnotí nastavenou síť NZDM a zajišťuje finanční prostředky na dostupnost služeb. NZDM poskytuje sociální službu, včetně projektů primární prevence, jsou vedle škol a školských zařízení důležitým nástrojem v oblasti primární prevence.</p> <p>Aktivita je realizována průběžně v kalendářním roce; finančním zdrojem této aktivity je rozpočet kraje, odboru SOC, program Zajištění dostupnosti sociálních služeb na území ZK, jehož příjmem je dotace kraje ze státního rozpočtu z MPSV, v minimální předpokládané výši 11 mil. Kč pro NZDM v příslušném kalendářním roce v letech 2016-2019.</p>	<p><i>V roce 2018 bylo podpořeno celkem 15 služeb nízkoprahového zařízení pro děti a mládež, v rámci Programu ZK – Zajištění dostupnosti sociálních služeb na území ZK v roce 2018</i></p> <p><i>Celkový objem prostředků, které byly poskytovatelům těchto služeb poskytnuty, činil 22,665 mil. Kč</i></p>
<p>Aktivita 1.3 Zapojení neziskových organizací v kraji do procesu certifikace programů primární prevence</p> <p>Aktivitu realizuje KŠKP a KPK formou poskytování informací, metodické pomoci neziskovým organizacím, které své projekty předkládají k procesu certifikace programů primární prevence rizikového chování dětí a mládeže dle metodiky MŠMT.</p> <p>Tato aktivita je podporou k zajištění kvalitních programů primární prevence, jejichž cílovou skupinou jsou žáci a studenti škol a školských zařízení a je realizována průběžně v kalendářním roce. Finančním zdrojem této aktivity je rozpočet kraje na příslušný kalendářní rok v rámci běžných výdajů odboru ŠKO a KH.</p>	<p><i>Plnění k 31.12.2018</i></p> <p><i>Aktuálně v ZK certifikovány 2 projekty primární prevence (držitelé certifikátu R-Ego, z.s. a Madio z.s., oba pro projekty „školské všeobecné primární prevence“, platnost certifikátu do r. 2020, resp. 2019).</i></p> <p><i>Dle sdělení NNO není aktuálně certifikace programů klíčovým prvkem pro poskytování nabídky v oblasti prevence rizikových typů chování v oblasti školství. Z tohoto důvodu aktuálně další NNO neusilují o získání certifikace.</i></p>

Cíl 2. Efektivní sekundární a terciární prevence

<p>Aktivita 2.1</p> <p>Optimalizace sítě poskytovaných služeb pro osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách</p>	<p>Plnění k 31.12.2018</p>
<p>Aktivitu realizuje KPK ve spolupráci s odborem SOC v rámci hodnocení Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb, hodnotí nastavenou síť jednotlivých zařízení poskytujících péči a léčbu osobám závislým na alkoholových i nealkoholových návykových látkách; dále s odborem ZDR, zejména v případě registrace² a evidence odborných zdravotních služeb (nestátních zdravotnických zařízení). Viz také ve SWOT analýze uvedené klíčové téma ke spolupráci ZK a obcí s poskytovateli služeb.</p> <p>Aktivita je realizována průběžně v kalendářním roce.</p>	<p><i>Aktuálně je síť služeb tvořena nízkoprahovými službami typu KC a TP s působností v každém z okresů ZK. Služby následné péče jsou poskytovány pouze v okr. Vsetín, odborné sociální poradenství se zaměřením na cílovou skupinu v okr. Zlín, Kroměříž a Uherské Hradiště. Jiný typ sociálních služeb zaměřených na uvedenou cílovou skupinu není aktuálně ve SPRSSL zaveden.</i></p> <p><i>Síť odborných poskytovatelů zdravotních služeb se specializací na léčbu návykových nemocí v kraji zahrnuje pouze ambulantní péči poskytovanou Psychocentrem Zlín (MUDr. Konečný), Ambulance klinické psychologie a adiktologie (PhDr. Brunová Meluzínová), zařízením s rezidenční péčí je Psychiatrická nemocnice v Kroměříži. Další případná léčba osob cílové skupiny je zajištěna ambulantními psychiatrickými ordinacemi (v NRPZS v oblasti psychiatrie uvedeno v r. 2018 dalších 37 ambulancí).</i></p>
<p>Aktivita 2.2</p> <p>Spolupráce při zavedení/udržení cílové skupiny osob ohrožených závislostí nebo závislých na návykových látkách v strategických dokumentech obcí</p>	<p>Plnění k 31.12.2018</p>
<p>Aktivitu realizuje odbor SOC ve spolupráci s KPK v rámci metodické činnosti vůči obcím kraje, které zpracovávají komunitní plány obcí, za účelem zavedení (udržení) cílové skupiny v těchto plánech.</p> <p>Aktivita je realizována průběžně v kalendářním roce formou jednání se zástupci obcí; finančním zdrojem této aktivity je rozpočet kraje na příslušný kalendářní rok v rámci běžných výdajů odboru SOC a KH.</p>	<p><i>Cílová skupina osob ohrožených závislostí nebo závislých na návykových látkách je v rámci SPRSSL v ZK pro období 2016-2019 podřazena pod cílovou skupinu „osoby ohrožené sociálním vyloučením“. V rámci pracovních skupin podílejících se na tvorbě dokumentu ZK – zástupci 13 ORP jsou potřeby osob v území, tedy i osob ohrožených závislostí nebo závislých na návykových látkách diskutovány a zapracovány do SPRSSL.</i></p> <p><i>V rámci Odboru sociálních věcí, oddělení plánování a rozvoje sociálních služeb byla zřízena pracovní pozice „koordinátor komunitního plánování“ s cílem mj. obousměrný přenos informací o potřebách a vizích.</i></p>

² Ve smyslu zákona 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách) se jedná o rozhodnutí o udělení oprávnění k poskytování zdravotních služeb

Aktivita 2.3 Podpora projektů kontaktních center	Plnění k 31.12.2018
<p>Aktivitu realizuje KPK v rámci vyhlášeného programu Zlínského kraje na podporu prevence rizikového chování, ze kterého jsou podporovány certifikované projekty kontaktních center.</p> <p>Aktivita je realizována průběžně formou činnosti kontaktních center a 1x ročně probíhá finanční podpora jejich činnosti; finančním zdrojem této aktivity je rozpočet kraje na příslušný kalendářní rok, dle rozpočtového výhledu na roky 2015-2017 ve výši 2,706 mil. Kč z odboru KH.</p>	<p><i>Od r. 2017 podpora z Programu administrovaného odborem KH ukončena, neboť dle platné metodiky MPSV jsou všechny dříve z Programu podporované činnosti poskytovatelů služeb způsobilým nákladem Programu ZK – Zajištění dostupnosti sociálních služeb na území ZK a lze je řešit podporou z tohoto Programu.</i></p> <p><i>Pozn.: dále z Programu ZK – Zajištění dostupnosti sociálních služeb na území ZK v roce 2018 poskytnuta podpora ve výši 3,644 mil. Kč (odbor SOC), a dále v r. 2018 poskytnuta podpora ve výši 1,246 mil. Kč (k zajištění priorit na území ZK – odbor SOC).</i></p>
Aktivita 2.4 Podpora terénních výměnných programů	Plnění k 31.12.2018
<p>Aktivitu realizuje KPK v rámci vyhlášeného programu Zlínského kraje na podporu prevence rizikového chování, ze kterého jsou podporovány certifikované projekty terénních výměnných programů na základě identifikovaných potřeb. Jedná se o síť terénních výměnných programů vytvořenou na základě jejich potřebnosti na konkrétních územích.</p> <p>Aktivita je realizována průběžně formou činnosti terénních programů a 1x ročně probíhá finanční podpora jejich činnosti; finančním zdrojem této aktivity je rozpočet kraje na příslušný kalendářní rok, dle rozpočtového výhledu na roky 2015-2017 ve výši 2,706 mil. Kč z odboru KH.</p>	<p><i>Od r. 2017 podpora z Programu administrovaného odborem KH ukončena, neboť dle platné metodiky MPSV jsou všechny dříve z Programu podporované činnosti poskytovatelů služeb způsobilým nákladem a lze je řešit podporou z Programu ZK – Zajištění dostupnosti sociálních služeb na území ZK.</i></p> <p><i>Pozn.: dále z Programu ZK – Zajištění dostupnosti sociálních služeb na území ZK v roce 2018 poskytnuta podpora ve výši 2,410 mil. Kč (odbor SOC), a dále v r. 2018 poskytnuta podpora ve výši 0,327 mil Kč (k zajištění priorit na území ZK – odbor SOC).</i></p>

Aktivita 2.5 Podpora projektů péče/léčby a následné péče pro osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách	Plnění k 31.12.2018
<p>Aktivitu realizují odbor SOC v rámci vyhlášeného programu Zlínského kraje na zajištění dostupnosti sociálních služeb, ze kterého jsou podporovány projekty péče/léčby a následné péče pro osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách, a odbor ZDR, jenž řeší podporu PAZS.</p> <p>Aktivita je realizována průběžně v kalendářním roce; finančním zdrojem této aktivity je rozpočet kraje, odboru SOC, program Zajištění dostupnosti sociálních služeb na území ZK, jehož příjmem je dotace kraje ze státního rozpočtu z MPSV v minimální předpokládané výši 4,3 mil. Kč pro projekty péče/léčby a následné péče v příslušném kalendářním roce v letech 2016-2019, odbor ZDR na činnost PAZS ve výši 6 mil. Kč v příslušném kalendářním roce v letech 2016-2019.</p>	<p><i>Z Programu ZK – Zajištění dostupnosti sociálních služeb na území ZK v roce 2018 poskytnuta podpora projektům s uvedenou cílovou skupinou v celkové výši 1,965 mil. Kč (z toho na služby násl. péče 0,718 mil. Kč a na služby odborného sociálního poradenství ve výši 1,247 mil. Kč).</i></p> <p><i>V r. 2018 odborem ZDR poskytnuta na činnost PAZS vyrovnávací platba ve výši 8,3 mil. Kč.</i></p>

Cíl 3. Systémová podpora Zlínského kraje v oblasti protidrogové politiky v kraji

Aktivita 3.1	Mapování preventivních programů pro děti a mládež v rámci kraje	Plnění k 31.12.2018
<p>Aktivitu realizuje KŠKP a KPK formou zjišťování informací o preventivních programech pro děti a mládež realizovaných v kraji. Tato aktivita vede k vytvoření přehledu preventivních programů a zapojení realizátorů do certifikace dle metodiky MŠMT a tím k zajištění kvalitních programů primární prevence.</p> <p>Aktivita je realizována průběžně v kalendářním roce; finančním zdrojem této aktivity je rozpočet kraje na příslušný kalendářní rok v rámci běžných výdajů odboru ŠKO a KH.</p>		<p><i>Ve šk. roce 2017/18 zaslány KŠKP a OMP Minimální preventivní programy a jejich evaluace celkem z 270 škol.</i></p> <p><i>Certifikované programy prim. prevence neziskových organizací uvedeny v Aktivitě 1.3.</i></p> <p><i>Přehled projektů prim. prevence také zveřejněn na webu ZK (aktualizován na začátku r. 2019, viz http://www.kr-zlinsky.cz/databaze-organizaci-zabyvajicich-se-protidrogovou-prevenci-a-primarni-prevenci-rizikovych-typu-chovani-ve-zlinskem-kraji-cl-651.html).</i></p>
Aktivita 3.2	Mapování výskytu rizikových typů chování ve školách a školských zařízení v kraji	Plnění k 31.12.2018
<p>Aktivitu realizuje KŠKP, která formou dotazníkového šetření na školách a školských zařízeních v kraji zjišťuje výskyt rizikových typů chování za účelem nastavení potřeb škol a školských zařízení a záměrů jejich preventivních působení.</p> <p>Aktivita je realizována 1x ročně, výsledek je zveřejňován na webu Zlínského kraje. KŠKP předává výsledné informace také KPK za účelem koordinace primární prevence v kraji. Finančním zdrojem této aktivity je rozpočet kraje na příslušný kalendářní rok v rámci běžných výdajů odboru ŠKO.</p>		<p><i>Za šk. rok 2017/18 mapování v rámci systému výkaznictví (celorepublikový elektronický systém – zaveden v šk. roce 2016/17) a nadále také dotazníkovou metodou. Výsledky budou uvedeny ve Výroční zprávě o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy ve Zlínském kraji 2017-2018 (blíže web Zlínského kraje, web Zkola).</i></p>
Aktivita 3.3	Poskytování informací ve vztahu k zneužívání návykových látek a o protidrogové politice	Plnění k 31.12.2018
<p>Aktivitu realizuje KPK, formou zpracování Výroční zprávy o realizaci protidrogové politiky kraje za příslušný kalendářní rok (mj. i jako podkladu pro sRVKPP), vytváří a aktualizuje adresář služeb protidrogové prevence v kraji se specifikací typu služby a průběžně realizuje sběr dat související s protidrogovou politikou. Dále výroční zprávy a adresář zveřejňuje na webu kraje. Finančním zdrojem této aktivity je rozpočet kraje na příslušný kalendářní rok v rámci běžných výdajů odboru KH.</p>		<p><i>Zpracována a zveřejněna Výroční zpráva o realizaci protidrogové politiky ZK za r. 2017 a další informace na webu ZK, organizována výstava u příležitosti „Mezinárodního dne boje proti drogám“. Blíže viz web ZK http://www.kr-zlinsky.cz/protidrogova-problematika-a-rizikove-typy-chovani-cl-203.html</i></p>

Aktivita 3.4	Poskytování informací odborné i laické veřejnosti	Plnění k 31.12.2018
<p>Aktivitu realizuje KPK nebo příslušné odvětvové odbory (zejména odbory SOC a ZDR) formou realizace seminářů, konferencí, odborných článků a zveřejňování informací v jednotlivých agendách. V oblasti primární prevence se jedná o vzdělávací akce pracovníků služeb a školských zařízení, v oblasti sekundární a terciární prevence se jedná o vzdělávání nemocničních i ambulantních lékařů, zdravotnického personálu i nejrůznějších nezdravotnických pracovníků v problematice legálních a nelegální drog a závislostí. Dále se jedná o poskytování informací o problematice alkoholu a patologickém hráčství.</p> <p>Aktivita je realizována průběžně v příslušném kalendářním roce; finančním zdrojem této aktivity je rozpočet kraje na příslušný kalendářní rok v rámci běžných výdajů příslušných odborů krajského úřadu (zejména odbory KH, SOC a ZDR).</p>	<p><i>Aktivity KPK viz Aktivita 3.3</i></p> <p><i>V oblasti SOC uskutečněno v r. 2018 1 setkání s poskytovateli sociálních služeb (26.10.) – zaměřena na problematiku financování sociálních služeb pro rok 2019, dále na aktuální informace ke tvorbě SPRSSL 2020-2022, informace k aplikaci KISSoS, kontroly poskytovatelů sociálních služeb, transformaci pobytových služeb a další dotační možnosti.</i></p> <p><i>V oblasti školství se v kraji uskutečnily 2 konference s tematikou prevence rizikových typů chování (pro ZŠ, SŠ dne 13.11. a pro MŠ dne 27.9.). Dále poskytnuty aktuální informace na webu www.zkola.cz.</i></p>	
<p>Aktivita 3.5</p> <p>Udržování funkčního organizačního rámce protidrogové politiky kraje</p>	<p>Plnění k 31.12.2018</p>	
<p>Aktivitu realizuje KPK, který poskytuje informace a metodické vedení obcím kraje, předkládá souhrnné podklady a navržené opatření na jednání komise Rady Zlínského kraje, která se zabývá protidrogovou politikou. Jedná se zástupci služeb, zástupci PČR, zdravotnickými zařízeními a dalšími odbornými organizacemi.</p> <p>Aktivita je realizována průběžně v příslušném kalendářním roce formou dvoustranných nebo vícestranných jednání/setkání; finančním zdrojem této aktivity je rozpočet kraje na příslušný kalendářní rok v rámci běžných výdajů odboru KH.</p>	<p><i>Komise RZK v letech 2017 a 2018 nebyla uzřízena.</i></p> <p><i>Spolupráce s ORP zejména na sestavení Výroční zprávy o realizaci protidrogové politiky ZK za r. 2017, souhrnné informace ze zprávy poskytnuty zpět obcím. 4 společná pracovní setkání s MPK a poskytovateli drog. služeb a další indiv. schůzky s MPK.</i></p> <p><i>Individuálně uskutečněná jednání se zástupci služeb, zástupci PČR (zejm. téma drog. kriminalita, zdravotnickými zařízeními (zejm. PN Kroměříž) a dalšími odbornými subjekty.</i></p>	

<p>Aktivita 3.6 Udržování funkčního organizačního rámce v oblasti primární prevence v oblasti školství</p>	<p>Plnění k 31.12.2018</p>
<p>Aktivitu realizuje KŠKP, která se pravidelně setkává s okresními metodiky prevence, min. 2x ročně. Na tyto setkávání zve KPK, popř. jej informuje o výstupech a navržených opatřeních. Spolupráce KŠKP a KPK vede ke koordinaci primární prevence v rámci kraje. Finančním zdrojem této aktivity je rozpočet kraje na příslušný kalendářní rok v rámci běžných výdajů odboru ŠKO.</p>	<p><i>Uskutečněna 3 setkání (12.2., 28.6., 17.12.) – poskytnuty aktuální informace k dotacím ZK v oblasti školství, informace z MŠMT (dotace, systém výkaznictví, legislativa metodické pokyny, aktuality), informace k ocenění ŠMP, k hodnocení minimálních preventivních programů, informace ke vzdělávání, o mapování rizikových typů chování, k připravovaným akcím. Ze strany OMP poskytnuty aktuální informace.</i></p>
<p>Aktivita 3.7 Vytvoření vhodného finančního rámce a způsobu financování projektů (programů) s cílovou skupinou osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách</p>	<p>Plnění k 31.12.2018</p>
<p>Aktivitu realizuje KPK, minimálně 1x ročně. Jde o jednání platformy (komise RZK, příp. zvláštní odborná pracovní skupina), která se bude zabývat problematikou financování projektů/služeb protidrogové politiky. Jde zejména o ze SWOT analýzy vyplývající klíčové téma popisující nestabilní a nedostatečné finanční zdroje na protidrogovou politiku; dále možnosti a rozpočet programového financování projektů/programů protidrogové politiky krajem (včetně formy víceletého financování), podpory na provoz činnosti PAZS. Finančním zdrojem této aktivity je rozpočet kraje na příslušný kalendářní rok v rámci běžných výdajů odboru KH.</p>	<p><i>Financování služeb projednáno s odborem SOC (v souvislosti s realizací Programu ZK – Zajištění dostupnosti sociálních služeb na území ZK v roce 2018 a Programu k zajištění priorit na území ZK) a dále při indiv. pracovních schůzkách s poskytovateli služeb KC, TP a odborného soc. poradenství (v rámci zajištění dostupnosti sociálních služeb na území ZK v roce 2018 poskytnuta podpora projektům s uvedenou cílovou skupinou v celkové výši 7,181 mil. Kč; v rámci zajištění priorit na území ZK poskytnuta podpora v celkové výši 1,573 mil. Kč); PAZS poskytnuta na činnost vyrov. platba ve výši 8,3 mil. Kč).</i></p>

Seznam použitých zkratk

KC	- Kontaktní centrum
KH	- Odbor Kancelář hejtmána Krajského úřadu Zlínského kraje
KPK	- Krajský protidrogový koordinátor
KŠKP	- Krajská školská koordinátorka prevence
MŠMT	- Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky
MPK	- Místní protidrogový koordinátor
NNO	- Nestátní neziskové organizace
NZDM	- Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež
NRPZS	- Národní registr poskytovatelů zdravotních služeb
OMP	- Okresní metodik prevence
PAZS	- Protialkoholní záchytná stanice
PČR	- Policie České republiky
RVKPP	- Rada vlády pro koordinaci protidrogové politiky
RZK	- Rada Zlínského kraje
SOC	- Odbor sociálních věcí Krajského úřadu Zlínského kraje
SPRSL	- Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb
TP	- Terénní program
ZDR	- Odbor zdravotnictví Krajského úřadu Zlínského kraje
ZK	- Zlínský kraj